

Kwaliteitsafspraken onderwijs – voorstel inzet middelen FR & FB GW

1. Inleiding

Bij de omzetting van de basisbeurs naar het leenstelsel is afgesproken dat de vrijkomende middelen ten goede zouden komen aan de kwaliteit van het onderwijs. In het sectorakkoord is vervolgens opgenomen dat de vrijkomende middelen worden gekoppeld aan kwaliteitsafspraken (2019-2024) op instellingsniveau¹. De minister van OCW heeft zes thema's benoemd waar de zogenaamde *studievoorschotmiddelen* aan besteed kunnen worden, waarvan de UU vervolgens er drie als speerpunten gekozen heeft.

De uitgangspunten voor de UU bij de uitvoering van de kwaliteitsafspraken zijn om aan te sluiten bij het huidige strategische plan, om keuzes te maken die op brede steun in de instelling kunnen rekenen en om de administratieve last bij de uitvoering en verantwoording zo veel mogelijk te beperken. Daarmee rekening houdend heeft het college van bestuur in overleg met de Universiteitsraad en de decanen gekozen voor een model om de middelen geoormerkt toe te wijzen aan de faculteiten en een universitair kader op te stellen dat voor de faculteiten richtinggevend is voor de besteding van de middelen binnen de faculteit. Concrete afspraken over besteding van de middelen worden gemaakt tussen decanen en faculteitsraden binnen een universitair kader; daarmee wordt bij de uitvoering recht gedaan aan de verschillen die er tussen faculteiten zijn, terwijl tegelijkertijd uniformiteit ten aanzien van de doelen bestaat, vanwege het universitaire kader.

2. Kwaliteitsafspraken Geesteswetenschappen

Het kader van college van bestuur betekent voor Geesteswetenschappen het volgende:

- In 2019 en 2020 1,5 M€ beschikbaar. Dit bedrag bestaat voor 1,0 M€ uit studievoorschotmiddelen en voor 500 k€ uit extra aanvulling van het cvb aan GW². In 2021 vindt herijking van de verdeling van deze structurele middelen plaats, die vanaf dat moment verder groeien (waarbij de extra aanvulling voor GW vervalt).
- Speerpunten volgens het universitaire kader:
 - Intensiever en kleinschaliger onderwijs
 - Professionalisering docenten
 - Begeleiding studenten, incl. toegankelijkheid

De voorstellen die we hieronder doen passen binnen de koers die in het FSP is uitgezet: een brede faculteit met kleinschalig en intensief onderwijs. Hierbij houden we rekening met het kader van het cvb, de wensen van de faculteitsraad en de financiële mogelijkheden van de faculteit. De maatregelen concentreren zich op de speerpunten 'professionalisering docenten' en 'begeleiding studenten' uit het kader van het cvb. Wij handhaven ons kleinschalig en intensief onderwijs met de al bestaande KIO-middelen.

3. Kwaliteitsafspraken en bezuinigingen

Het afgelopen jaar heeft de faculteit moeten besluiten om 2 M€ in het onderwijs te bezuinigen³, en nu presenteren we investeringsplannen die in totaal rond de 2 M€ gaan kosten. Begrijpelijke vragen zijn dan ook waarom het nodig was om vorig jaar te bezuinigen, of deze nieuwe middelen niet te voorzien waren, en waarom we er nu niet voor kiezen om deze eerdere bezuinigingen terug te draaien.

Hoe logisch het ook lijkt om bezuinigingen van toen te verbinden met investeringen nu, we hebben te maken met twee verschillende mechanismes die elkaar in de tijd snel opvolgden maar volledig los van elkaar staan. De bezuinigingen waren nodig vanwege het ontstane en oplopende tekort in het onderwijs. Daarbij hebben we gefocust op de minst invasieve maatregelen, die het aantal taken reduceren, de kern van de opleidingen niet zouden raken én die geen verzwaring in taken

¹ Voor meer informatie zie <https://intranet.uu.nl/kwaliteitsafspraken>.

² Uit berekeningen blijkt dat we > 1,5 M€ nodig hebben om te komen tot een significante werkdrukverlaging (zie verderop). Daarom zal de faculteit, na afstemming met het cvb, eigen middelen uit de reserves inzetten.

³ <https://intranet.uu.nl/actueel/nieuws/stand-van-zaken-bezuinigingen-geesteswetenschappen>

voor docenten zouden inhouden. Ook hebben we toen al aangegeven dat op het moment dat er weer meer geld voor onderwijs zou komen, we dit geld zouden besteden aan het creëren van meer ruimte in het taakberekeningsmodel (het *DCU-Teaching Load Model*) en niet aan een vermeerdering van taken. Het FB wist pas in november 2018 dat er extra geld zou komen omdat het college van bestuur pas toen heeft besloten (en met de decanen heeft besproken) om uit universitaire reserves financiering uit het leenstelsel naar voren te halen.

De kwaliteitsafspraken hebben als doel een kwaliteitsimpuls te geven aan al het onderwijs dat wij bieden, die daarmee aan alle studenten ten goede komt. De maatregelen die wij voorstellen voldoen op een meer evidente manier aan deze doelstelling dan het terugdraaien van bezuinigingen zou doen. Het zijn maatregelen die ruimte creëren, bij wetenschappelijke en ondersteunende staf, zodat onze studenten meer kwaliteit ervaren in de begeleiding die wij hun bieden. De grootste impuls willen we geven door het teaching load model te verruimen voor werkgroepen in de bachelor (maatregel 3 hieronder). Deze maatregel laat voldoende ruimte aan de opleidingen om zelf te bepalen hoe de extra docenttijd waar wordt ingezet. Tegelijkertijd wijzen we erop dat de ruimte beperkt is en dat er, gezien de hoge werklast van docenten, een balans moet worden gevonden tussen onderwijsverbetering en werkdrukverlichting. Alleen op deze manier gaat het realiseren van de doelstelling van kwaliteitsverbetering hand in hand met die van werkdrukverlaging bij de staf.

4. De voorstellen van Geesteswetenschappen

1. Studieadviseurs

- Waaruit bestaat de investering?
We investeren in het aanstellen van 2,0 fte studieadviseurs bovenop de formatie die er nu al is. Momenteel werken wij met een landelijke norm van 0,15 fte/100 studenten (LAS/TCS+50%, MA voor de helft). Deze verruimen we naar 0,20 fte/100 studenten (LAS/TCS 0.3). Uitgaande van 4000 BA studenten betekent dat 2,0 fte extra. De inzet van de studieadviseurs kan ook in de MA plaatsvinden.
Kosten $2 \times 75 \text{ k€} = 150 \text{ k€}$
- Wat is het doel van de investering?
Op deze manier verkorten we de wachttijden bij de studieadviseurs. Studenten worden sneller geholpen. De kwaliteit van de dienstverlening aan studenten, inclusief studenten met een functiebeperking, wordt hiermee verhoogd en de begeleiding wordt verbeterd.
- Wat is het beoogde resultaat en hoe is dit meetbaar?
Er komen meer studieadviseurs voor de GW studenten en de gehanteerde norm van het aantal adviseurs per student stijgt. We gaan ervan uit dat dit leidt tot dalende wachttijden en een snellere service aan onze studenten.
- Wat is het beoogde tijdspad?
We voeren deze maatregel zo snel mogelijk in. De FR heeft op 19/12 ingestemd met deze maatregel, vooruitlopend op de instemming met het complete pakket aan maatregelen, zodat de vacatures reeds begin 2019 worden uitgezet en snel kunnen worden ingevuld.

2. Begeleiding van (R)MA scripties

- Waaruit bestaat de investering?
In het huidige dcu-model⁴ staat voor de begeleiding van een BA-eindwerkstuk (7,5 EC) 0,8 dcu. Dit is in 2015 mogelijk geworden door de invoering van KIO middelen. De vergoeding is daarmee net zo groot als voor de MA-scriptie (15 EC) en net iets kleiner dan voor de RMA-scriptie (15 EC; 1 dcu). Daarmee blijft de vergoeding voor de (R)MA-scripties achter bij die voor de BA eindwerkstukken. Dit is een bekend knelpunt bij docenten in de MA, die vaak te weinig tijd krijgen voor de feedback die ze willen geven. Bij deze investering verruimen we de tijd die docenten krijgen voor begeleiding van (R)MA scripties naar 1,2 dcu.
Kosten $373 \text{ k€} + 38 \text{ k€}$ voor bandbreedte en strooitijd = 411 k€

⁴ 1 DCU = 21,7 uur/ 0,013 fte

- Wat is het doel van de investering?
Deze investering biedt studenten in de MA of RMA garantie op adequate begeleiding door de docent. De docent krijgt ruimte om de gewenste kwaliteit bij de begeleiding en feedback te bieden.
- Wat is het beoogde resultaat en hoe is dit meetbaar?
Docenten ontvangen per scriptie in de MA 9 uur (+50%) en in de RMA 4,5 uur (+20%) meer tijd voor de begeleiding. Wij gaan ervan uit dat studenten zullen ervaren dat hun begeleiders meer tijd aan de begeleiding van de scriptie kunnen besteden en dat de staf ervaart dat zij die ruimte krijgt zonder dat het ten koste gaat van ander werk.
- Wat is het beoogde tijdpad?
We voeren deze maatregel per september 2019 in.

3. Meer aandacht voor feedback en voorbereiding in het bacheloronderwijs

- Waaruit bestaat de investering?
De investering houdt in dat de tijd die een docent krijgt om een BA-werkgroep voor te bereiden en te begeleiden verhoogd wordt. De tijd voor een werkgroep wordt verhoogd van 4 naar 5 dcu (+ 25%). Een docent die een BA cursus van 7,5 EC met 1 werkgroep geeft, krijgt dan geen 6 maar 7 dcu. Indien hoorcollege en werkgroep(en) niet door dezelfde docent wordt gegeven gaat de extra dcu naar de werkgroepdocent. Ook werkgroepen van interdisciplinaire minoren en losse cursussen krijgen verruiming van de teaching load (van 2,5 naar 3 dcu per werkgroep, + 20%).
Kosten 1.377 M€ + 142 k€ bandbreedte en strooiruimte = 1.519 M€⁵
- Wat is het doel van de investering?
Met deze investering willen we verschillende knelpunten binnen het onderwijs oplossen:
 - a. Er ontbreekt structurele ruimte voor feedback aan studenten, die noodzakelijk is voor de ontwikkeling van de academische vaardigheden, met name voor academisch schrijven.
 - b. Het dcu-model gaat uit van de tijdsinspanning van een ervaren docent die een cursus geeft die niet nieuw voor hem/haar is. Dat staat in een aantal opzichten ver af van de realiteit: (1) beginnend docenten hebben meer tijd nodig voor hun onderwijs dan gevorderde docenten. Vaak zijn het beginnend docenten die werkgroepen verzorgen. (2) Docenten die voor hen nieuwe cursussen doceren, krijgen daarvoor nu geen extra voorbereidingstijd. (3) Voor de ontwikkeling van nieuwe cursussen of ingrijpend veranderde cursussen wordt nu geen extra tijd beschikbaar gesteld. (4) Er is te weinig ruimte voor docentprofessionalisering: onder tijdsdruk is er bij docenten weinig animo om zich bij te scholen, te experimenteren met onderwijsvernieuwingen of met IT-mogelijkheden (Educate-IT).
- Wat is het beoogde resultaat en hoe is dit meetbaar?
Enerzijds zullen studenten structureel feedback ontvangen op hun werk, waardoor hun academische vaardigheden beter worden ontwikkeld, anderzijds geeft dit docenten meer ruimte om zich binnen de daarvoor gestelde tijd voor te bereiden op het onderwijs waar zij verantwoordelijk voor zijn. Binnen de faculteit zijn we bezig met het ontwikkelen van beleid m.b.t. het geven van feedback. Dit beleid wordt in het studiejaar 2018-2019 besproken met de FR.
Docenten gaan merken dat zij meer tijd voor het onderwijs krijgen, omdat zij binnen hun onderwijsaanstelling minder cursussen geven. Kregen zij tot nu toe omgerekend 0,08 fte voor een BA cursus, dat wordt met deze maatregel 0,09 fte. Dit betekent 10% meer tijd voor een cursus. In uren uitgedrukt: een docent die een volledige BA cursus verzorgt, dus hoorcollege en werkgroep in één groep (7,5 EC), kreeg tot nu toe 130 uur. In de nieuwe situatie krijgt een docent die een volledige cursus verzorgt 152 uur. Een werkgroepdocent

⁵ In de berekening hebben we KI en PPE buiten beschouwing gelaten. Voor KI (dat Beta financiering ontvangt en daarmee in een ruimer TL-model valt dan regulier GW onderwijs) loopt een discussie over aanpassing van het TL voor de nieuwe situatie met fixus. PPE heeft een eigen TL model waarvoor we inzet van middelen uit het leenstelsel afstemmen met Rebo.

kreeg tot nu toe omgerekend 86,8 uur voor één werkgroep. Een werkgroepdocent in de nieuwe situatie ontvangt 108,5 uur (in beide gevallen +21,7 uur). De tijd voor hoorcolleges blijft ongewijzigd, nl. 43,4 uur. Belangrijk is dat de docenten voor wie de onderwijslast het zwaarste is (docenten, beginnende UD's), het meest profiteren van de maatregel. Bijvoorbeeld:

(1) een docent of een ud die uitsluitend werkgroepen in de bachelor doceert ziet haar/zijn taak met 20% gereduceerd.

(2) Een docent of ud die volledig in de bachelor doceert en die hoor- en werkcollege doceert van cursussen met één groep, ziet haar/zijn taak met 16% gereduceerd.

(3) Een docent of ud met een aanstelling van 0,7 onderwijs die gelijkelijk in de bachelor en master doceert en in de bachelor hoor- en werkcollege in één groep doceert, ziet haar/zijn taak met 8% gereduceerd.

(4) Een uhd of hoogleraar die alleen hoorcolleges in de bachelor verzorgt en verder in de master actief is, ondervindt geen reductie van de onderwijstaak.

- Wat is het beoogde tijdpad?

Wij voeren deze maatregel in per september 2019.

Ten aanzien van maatregel 3 willen we opleidingen ruimte geven om te differentiëren in wat men met de extra tijd wil gaan doen. Bij de ene opleiding betekent dit meer aandacht voor feedback, bij de andere kan de nadruk liggen op meer tijd voor innovatie. We stellen voor dat iedere opleidingscommissie (OC) bepaalt wat de behoeftes zijn binnen de eigen opleiding, hoe verbeteringen zichtbaar kunnen worden gemaakt, en met dat oordeel de opleidingscoördinator en onderwijsdirecteur adviseert over de manier waarop de extra dcu's worden ingezet, waarbij de onderwijsdirecteur de uiteindelijke besluiten neemt. De onderwijsdirecteuren rapporteren aan het faculteitsbestuur.

5. Totale kosten

De totale kosten van deze voorstellen zijn ruim 2 M€ per jaar. Daarmee komen de totale kosten dus boven de 1,5 M€ uit. We zijn van plan om in de komende jaren eigen middelen in te zetten om het totaalbedrag van 2.080 M€ te financieren. Dit doen we in overleg met het college van bestuur (dat al heeft ingestemd met dit voornemen) en de FR (die instemmingsrecht heeft op de begroting en op inzet van significante middelen uit de reserve). Omdat de studievoorschotmiddelen de komende jaren zullen stijgen, verwachten we dat na 2021 geen inzet uit de reserves meer nodig zal zijn.

6. Tot slot: welke mogelijkheden zal GW niet in overweging nemen?

- De in 2017-2018 afgesproken bezuinigingen worden niet teruggedraaid. Waarom we dat niet doen, wordt hierboven uitgelegd in paragraaf 3.
- Verbetering van studiefaciliteiten: dit valt buiten het kader van het cvb en GW heeft geen middelen om maatregelen buiten dat kader te nemen.
- De SG stelde maatregelen voor binnen de hoofdrichtingen van LAS en TCS. Hierboven leggen we uit hoe we vooral inzetten op maatregelen waarvan zoveel mogelijk studenten profiteren. We zijn zeker bereid in gesprek te gaan over het eventueel anders inrichten van de hoofdrichtingen. Verruiming van het aantal contacturen in interdisciplinaire minoren komt daarbij niet in beeld, maar we kunnen wel nagaan of maatwerk mogelijk is voor hoofdrichtingen die voor hun kernpakket geheel afhankelijk zijn van een interdisciplinaire minor.

7. Tijdpad

De komende weken gebruiken we om staf en studenten in de faculteit te informeren over onze plannen en eventuele vragen te beantwoorden. Daarvoor hebben we de volgende bijeenkomsten gepland of zal (een afvaardiging van) FB en FR aanwezig zijn bij:

- 8 januari, 10-11: bijeenkomst voor staf, aanmelden via deze [link](#)

- 10 januari, 15-16: bijeenkomst voor staf, aanmelden via deze [link](#)
- 14 januari, 13-14: bijeenkomst voor staf, aanmelden via deze [link](#)
- 15 januari, 15.30-17: bijeenkomst voor OC voorzitters en studentlid
- 15 januari: Studieverenigingenoverleg
- 22 januari: Board Onderwijsdirecteuren

Op 23 januari worden de plannen ter instemming voorgelegd tijdens een ingelaste FR vergadering.
Op 24 januari dienen we de plannen in bij het college van bestuur.